

22.5.2026

EHDOTUS POLIISIN HALLINNOSTA ANNETUN ASETUKSEN MUUTTAMISESTA JA EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUTUSTA ANNETUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN MUUTTAMISESTA

1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet

Sisäministeriö asetti 1.5.2025 lainsäädäntöhankkeen poliisin reservin käyttöön ottamista koskevien säännösten valmistelemiseksi (VN/5303/2025; Hankeikkuna SM011:00/2025). Hankkeen lähtökohtana oli poliisin voimavarojen turvaaminen kaikissa olosuhteissa. Hankkeessa valmisteltiin tarvittavat lainsäädäntömuutokset poliisin hallinnosta annettuun lakiin (110/1192), Poliisiammattikorkeakoulusta annettuun lakiin (1164/2013) sekä poliisilakiin (872/2011). Työryhmässä oli sisäministeriön, Poliisihallituksen ja Poliisiammattikorkeakoulun edustajat. Hankkeen toimikausi oli 1.5.2025–31.1.2026. Hankkeen yhteydessä muutettiin erillisenä kokonaisuutena Poliisiammattikorkeakoulusta annettua lakia koskien kelpoisuutta ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin.

Eduskunta hyväksyi esityksen 8. päivänä toukokuuta 2026 (EV 51/2026 vp). Poliisin reserviä koskevat, poliisin hallinnosta annettuun lakiin, Poliisiammattikorkeakoulusta annettuun lakiin ja poliisilakiin tehtävät muutokset tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027. Kelpoisuutta ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin koskeva Poliisiammattikorkeakoululain 22 §:n 3 momentin 1 kohta sekä 23 § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä syyskuuta 2026.

Poliisin hallinnosta annettuun lakiin tehtyjen uusien 15 k – m §:n vuoksi poliisin hallinnosta annettua asetusta (158/1996) on tarpeen täsmentää.

Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain 4–5 lukuun tehtyjen muutosten vuoksi poliisiammattikorkeakoulusta annettua valtioneuvoston asetusta (282/2014) on tarpeen täsmentää.

Poliisin hallinnosta annetun lain 15 §:n 1 momentin mukaan poliisin viroista, virkoihin nimittämisestä ja virkojen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella, jollei tästä laista tai valtion virkamieslaista (750/1994) muuta johdu. Saman lain 16 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin poliisin organisaatiosta ja sen tehtävistä.

Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain 15 §:n 2 momentin mukaan Poliisiammattikorkeakoulussa suoritettavista tutkinnoista, tutkintonimikkeistä, tutkintotavoitteista, opintojen rakenteesta sekä muista opintojen perusteista säädetään valtioneuvoston asetuksella ja määrätään sen nojalla Poliisiammattikorkeakoulun tutkintosäännössä.

2. Valmistelu

Asetusehdotukset on valmisteltu osana samaa lainsäädäntöhanketta, jossa valmisteltiin poliisin reservin käyttöön ottamista koskevat säännökset. Asetusehdotukset olivat lausuntokierroksella poliisin reserviä koskevat lakiehdotusten kanssa ajalla 10.11.–22.12.2025. Asetusehdotuksiin ei esitetty lausuntokierroksella kommentteja.

Asetusehdotukset on tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa 5/2026.

3. Säännöskohtaiset perustelut

3.1 Poliisin hallinnosta annettu asetusta: Kelpoisuusvaatimukset

16 §:n 2 momentti. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään mahdollisuus nimittää poliisiopiskelija määräaikaiseen nuoremman konstaapelin virkasuhteeseen poliisin reserviin. Lisäys tehdään ennen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

muita mainitussa pykälässä olevia tilanteita, eli nimittäminen määräaikaiseen nuoremman konstaapelin virkasuhteeseen opintoihin kuuluvan harjoittelun ajaksi sekä harjoittelun jälkeen yhteensä enintään vuoden ajaksi.

Asetukseen tehtävä, kelpoisuusvaatimuksia koskeva lisäys on tarpeen poliisin hallinnosta annettuun lakiin tehtyjen muutosten vuoksi. Poliisin hallinnosta annetun lain 15 k §:n 1 momentin mukaan reservipoliisiksi voidaan nimittää henkilö, joka on suorittanut poliisialan ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvissa opinnoissa perus- ja ihmisoikeuksia, poliisin tehtäviä ja toimivaltuuksia sekä operatiivisen toiminnan perusteita koskevat kokonaisuudet. Saman lain 15 m §:n 1 momentin mukaan Poliisin ammattikorkeakoulututkintoa suorittava henkilö voidaan nimittää reservipoliisiksi vain sellaisia toimivaltuuksia edellyttävään tehtävään, johon hänellä on riittävä koulutus. Reservipoliisi nimitetään poliisin määräaikaiseen virkasuhteeseen.

3.2 Poliisiammattikorkeakoulusta annettu asetus

5 a §. *Reservipoliisilta vaadittavat opinnot.* Poliisiammattikorkeakoulusta annettuun asetukseen ehdotetaan lisättävän uusi 5 a §, jossa säädettäisiin reservipoliisilta vaadittavista opinnoista yksityiskohtaisesti.

Muutosehdotus johtuisi poliisin hallinnosta annetun lain 15 l §:n 1 momentista, jossa säädetään reserviin nimitettävän poliisiopiskelijan osalta, että reservipoliisiksi voidaan nimittää henkilö, joka on suorittanut poliisialan ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvissa opinnoissa perus- ja ihmisoikeuksia, poliisin tehtäviä ja toimivaltuuksia sekä operatiivisen toiminnan perusteita koskevat kokonaisuudet. Tällaisen koulutuksen laajuus on vähintään 45 opintopistettä.

Ehdotettava sääntely koskisi poliisin reservin vähimmäisopintoja, jotka Poliisiammattikorkeakoulu siirtää opetussuunnitelmansa päivityksen myötä poliisiopintojen 1–3 Moduulin opintoihin. Kysymyksessä ovat poliisiopintoihin jo nyt sisältyvät opetuskokonaisuudet, jotka siirretään opintojen alkuvaiheeseen riittävän koulutuksen varmistamiseksi reservipoliisiksi nimitettäville opiskelijoille. Kysymys on siten opintojen rakenteesta, jota ehdotetaan täsmennettäväksi asetuksella.

Esitetystä pykälässä säädettäisiin opintojen sisällöstä. Siinä säädettäisiin, että poliisin hallinnosta annetun lain 15 l §:n 1 momentissa tarkoitettujen koulutusten tulisi sisältää seuraavat asiakokonaisuudet:

- 1) perus- ja ihmisoikeudet poliisin toiminnassa
- 2) poliisin tehtävät ja toimivaltuudet
- 3) poliisin reserviin kuuluvan opiskelijan tehtävät ja toimivaltuudet paikan ja alueen eristämisessä, henkilöllisyyden selvittämisessä, turvallisuus- ja turvatarkastuksen toimittamisessa, henkilön kiinnittämisessä ja paikalta poistamisessa sekä henkilötuntomerkkien ottamisessa ja henkilörekisteröinnissä
- 4) voimakeinojen käyttäminen ja hätävarjelu
- 5) työturvallisuus ja suojavälineet
- 6) fyysisten voimakeinojen käyttö
- 7) reservin tehtävissä sallittujen voimankäyttövälineiden käyttäjäkoulutus
- 8) poliisin viestijärjestelmien käyttö
- 9) poliisijoukon kuljettaminen.

6 §. *Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteet.* Asetuksen 6 §:n 1 momentin 4 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tavoitteena olisi antaa opiskelijalle työelämässä vaadittava hyvä viestintätaito ja kielitaitoa koskevan vaatimuksen osalta viitataan asetuksen 7 §:ssä tarkoitettuun kielitaitoon.

Julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta annetun lain (424/2003) 13 §:n sekä suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa annetun valtioneuvoston asetuksen (481/2003) 4 luvussa säädetään kielitaidon osoittamisesta korkeakoulututkintoon sisältyvillä kielikokeilla ja -opinnoilla. Voimassa olevan Poliisiammattikorkeakoulusta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n mukaisesti poliisimiehen virkaan vaadittava toisen kotimaisen kielen taito on mahdollista osoittaa ainoastaan poliisialan ammattikorkeakoulututkintoon sisältyvillä kielikokeilla ja -opinnoilla. Koska poliisialan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon opiskelijaksi voidaan Poliisiammattikorkeakoulusta annetun lain 23 §:n muuttamisen jälkeen ottaa henkilö, joka ei ole suorittanut korkeakoulututkintoa, on tarpeellista säätää poliisimiehen virkaan vaadittava toisen kotimaisen kielen taidon osoittamisesta myös ylempään ammattikorkeakoulututkintoon kuuluvilla opinnoilla.

7 §. *Kielitaito.* Asetuksen 7 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ensimmäiseen virkkeeseen lisätään toisen kotimaisen kielen taidon osoittaminen ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavissa opinnoissa vaihtoehtona ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tai muulla tavalla kielitaidon osoittamisen rinnalle.

Muutos on tarpeen valtioneuvoston asetuksen sisäisen johdonmukaisuuden säilyttämiseksi. Muutetussa pykälässä edellytetty toisen kotimaisen kielen taito on ammattikorkeakoulututkinnon ja ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittamisen ehto. Voimassa olevan valtioneuvoston asetuksen 7 § koskisi sanamuotonsa mukaisesti vain ammattikorkeakoulututkintoa.

4. Voimaantulo

4.1 Poliisin hallinnosta annettu asetus

Ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen poliisin hallinnosta annetun asetuksen 16 §:n muuttamisesta.

4.2 Poliisiammattikorkeakoulusta annettu valtioneuvoston asetus

Ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan asetuksen on tarkoitus tulla pääosin voimaan 1 päivänä syyskuuta 2026. Asetuksen 5 a §:n on kuitenkin tarkoitus tulla voimaan tästä poiketen 1 päivänä tammikuuta 2027.

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen poliisiammattikorkeakoulusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.